

چکیده

کاه برنج یکی از مواد زاید لیگنوسلولزی است که در جهان به وفور یافت می شود. در این تحقیق با استفاده از سبوس برنج و پیش تیمار آن یک منبع سلولزی برای تولید اتانول تهیه و مورد استفاده قرار گرفت.

روشها

از ترکیبات NaOH ، H_2SO_4 ، HNO_3 ، HCl ، H_3PO_4 برای تعیین اثر آنها بر ساختار سوبسترای سلولزی استفاده شد. سپس بهترین میزان عملکرد از لحاظ تخریب ساختار سلولزی با روش تعیین کمی گلوکز (DNS) تعیین گردید. متخلخل ترین سوبسترا در معرض آنزیم سلولاز قرار گرفته و فرایند ساکاریفیکاسیون آنزیمی بر روی آن انجام شد و پس از میزان تولید قند احیا کننده و فعالیت آنزیم، فرایند ساکاریفیکاسیون آنزیمی با استفاده از نرم افزار Design Expert بهینه سازی گردید.

نتایج

اثر تیمار با NaOH ، H_2SO_4 ، HNO_3 ، HCl ، H_3PO_4 نشان داد که بیشترین میزان تولید قند احیا کننده (با استفاده از روش DNS) مربوط به سبوس برنج تیمار شده با HNO_3 می باشد. براساس نتایج تجزیه XRD ، افزایش در بلورینگی سلولز در سبوس برنج پیش تیمار شده با HNO_3 مشاهده گردید نتایج حاصل از SEM مقایسه بین ساختار سبوس برنج قبل و بعد از پیش تیمار ، یک ساختار همواره سفت و بسیار منظم را برای سبوس تیمار نشده را نشان می دهد در حالیکه پیش تیمار باعث تجزیه ساختار شده و سوبسترای با سطح غیر یکنواخت، ناهموار ، زبر و خشن را به جای گذاشت.

نتیجه گیری

قارچ آسپرژیلوس در بستر سبوس تیمار شده رشد بهتری دارد و نتایج حاصل از این تحقیق نشان می دهد که ضایعات کشاورزی مورد مطالعه، ضایعات سبوس برنج سوبسترای مناسب برای تولید و بهینه سازی تولید اتانول می باشد.

واژگان کلیدی: سبوس برنج، پیش تیمار، قارچ آسپرژیلوس، تولید اتانول

